

Musikfremførelser

a) »En generel beskrivelse af typiske ekstra-liturgiske aktiviteterets art og omfang«

Art

»Ekstra-liturgiske aktiviteter« omfatter typisk:

Koncerter – Kirkemusikaftener – i princippet af samme art som verdslige koncerter. Typisk af en varighed på ca. 1 time uden pause. I en række kirker er det tradition for, at der sluttes med en fællessalme.

Musikgudstjenester – Musikandagter – Salmesangsafstener – med gejstlig medvirken, liturgiske afsnit, fællessalmer og evt. prædiken.

Grænserne imellem de forskellige former er ret flydende. I det følgende vil de forskellige musikalske aktiviteter blive omtalt som *koncerter*.

Desuden forekommer der særlige festgudstjenester, hvor musikken indtager en mere fremtrædende plads end ved de ordinære gudstjenester.

Med hensyn til koncerternes art – medvirkende og programmer – har udvalget ikke noget statistisk materiale. Det følgende bygger på medlemmernes personlige erfaringer.

Koncerterne danner et meget broget billede både med hensyn til medvirkende og programmer.

Der er koncerter med medvirken af lokale amatører, og der er oratorieopførelser med professionelle på højeste plan. Imellem disse yderpunkter er der koncerter på alle planer.

Orglet har naturligt en fremtrædende plads i koncertprogrammerne, bl. a. på grund af det store antal meget fine instrumenter i landets kirker.

Der afholdes mange rene orgelkoncerter og koncerter med sang- og/eller instrumentalsolister og orgel. Der gøres i udstrakt grad brug af amatørkor og -instrumentalensembler, et forhold der har stor betydning for amatørmusikkens trivsel.

Navnlig i områder med mange turister har man i de senere år afholdt serier af sommerkoncerter. Flere steder i form af Festivals, koncentreret omkring en enkelt kirke – f.

eks. Sorø Kirke og Sct. Mariæ Kirke i Helsingør – eller i en landsdel – f. eks. Vendsyssel og Bornholm.

Programmerne har utvivlsomt en betydelig overvægt af tidlig musik til og med barokken. Dels er der i denne periode komponeret mere musik beregnet for kirkelig brug, end tilfældet er for senere perioder, dels er der en almindelig forestilling om, at barokmusik er mere »kirkelig« end anden musik. Wienerklassikken er sparsomt repræsenteret, hvori- mod der opføres en del musik fra romantikken. Den nye musik opføres antagelig i lige så høj grad ved kirkekoncerter som ved verdslige koncerter.

En ny form – en skuespillers recitation af et bestemt værk eller af en emnekreds, indrammet af orgelmusik – er dukket op i de senere år.

Omfang

Udvalget har hentet de følgende oplysninger fra »Organistbogen« udgivet 1979, samt fra egne erfaringer.

Oplysningerne i »Organistbogen« må tages med de forbehold, at de ældste stammer fra besvarelsen af spørgeskemaer udsendt i 1974, samt at der i nogle tilfælde gives oplysning om hvor mange koncerter der faktisk afholdes, i andre hvor mange koncerter der skal afholdes ifølge koncertkvoteringen. Yderligere omfatter oplysningerne kun de ca. 420 kirker, hvis organiststillinger er omfattet af lønrammesystemet. I landets øvrige kirker – landsbykirkerne – afholdes i de fleste tilfælde ingen, i enkelte tilfælde ganske få eller en enkelt (jule)koncert.

Med den usikkerhed dette indebærer må antallet af kirkekoncerter i hele landet antages at ligge på *imellem 2.000 og 2.500 årligt*.

»Organistbogens« oplysninger viser meget uens forhold med hensyn til:

Antal af koncerter i forhold til sognenes størrelse, og

Økonomi, både i forhold til sognenes størrelse og til antallet af koncerter.

I en række kirker tages der entré. I andre kirker er adgangen gratis, evt. med indsam-